

Nieuwsbrief Vereniging Oud Uitgeest

Jaargang 14 no. 2

november 2008

Verenigingsnieuws:

Nationaal Archief Den Haag

In het voorjaar van 2009 heeft de vereniging Oud-Uitgeest het voornemen een bezoek te brengen aan het Nationaal Archief te Den Haag. Misschien zijn er onder de leden belangstellenden die ook met dit archief kennis willen maken. Mocht u graag mee willen dan kunt u zich hiervoor opgeven bij het secretariaat.

(Zie voor het adres rechtsonder op deze pagina)

Het is de bedoeling dat er per trein gereisd wordt, de kosten zijn voor eigen rekening.

Archeologie:

Bodemvondsten op de Waldijk te Uitgeest. Tijdens veldonderzoek van april tot juni dit jaar in de Waldijk 2, (dit is het gebied van de voormalige kartbaan en drafbaan van Aad Pools) heeft het ADC Archeo-projecten wederom belangrijk materiaal aangetroffen. De archeologen stuitten op veel aardewerkscherven en bewoningssporen zoals paalkuilen en waterputten. Deze sporen zijn terug te voeren tot de Midden IJzertijd (600 tot 2000 jaar voor Christus). De gedane vondsten waaronder een tweetal houten voorwerpen worden door specialisten onderzocht.

Het eindrapport zal nog even op zich laten wachten.

Beeldbank Noord-Holland

Zoekt u foto's van uw voorouders of geboortehuis, een prent van een verdwenen molen of een oude kaart van uw omgeving? Op de Beeldbank Noord-Holland presenteren de archieven en historische verenigingen van Noord-Holland hun bijzondere collecties.

Uit de administratie van onze vereniging is gebleken, dat een aantal leden de contributie voor 2008 nog niet betaald heeft. U heeft inmiddels een herinnering ontvangen.

Wilt u het bedrag van € 15.- s.v.p. zo spoedig mogelijk overmaken op:

bank nr. 363460780 t.n.v.

Vereniging Oud Uitgeest te Uitgeest.

N.B. Ons gironummer is vanwege stijgende kosten opgezegd.

Oproep aan de leden:

Wie komt ons bestuur versterken?

Aangezien er twee bestuursleden zijn afgetreden, zijn wij op zoek naar nieuwe mensen in het bestuur van onze vereniging. Zijn er onder u belangstellenden die de stap willen zetten om enige taken bij ons te gaan oppakken? Er is een vacature voor het secretariaat maar ook mensen met belangstelling voor archeologie, genealogie, het schrijven van verhalen voor het jaarboek of het beheren van ons archief zijn van harte welkom.

Nog een oproep:

Wij zijn als vereniging ontzettend blij met onze donateurs en leden die ons werk steunen en daar kunt u nu ook nog een actievere rol in gaan spelen. Om voor de komende jaren de huidige activiteiten te kunnen garanderen en nieuwe activiteiten te ontplooiën willen wij starten met een of meer werkgroepen die bepaalde taken van het bestuur kunnen overnemen. De volgende onderwerpen zijn aan de orde:

- Archeologie
- Genealogie
- Dorpshistorie
- Opzetten van tentoonstellingen
- Digitaliseren o.a. (foto's)
- Archiveren van stukken

In eerste instantie willen we gaan starten met een werkgroep Genealogie. Het zal dan gaan om enkele uren per maand. Bijvoorbeeld een ochtend, middag of avond per maand of per 14 dagen.

De bedoeling is dat zo'n groep bepaalde zaken gaat aanpakken samen met één of meerdere bestuursleden. Het mes snijdt dan aan twee kanten. Wij hebben meer mankracht om makkelijker dingen van de grond te krijgen en u krijgt meer kennis van zaken betreffende uw directe leefomgeving.

Bij voldoende deelname kunnen er werkgroepen gevormd worden, die de voornoemde onderwerpen behandelen.

Wilt u meer weten neem dan contact op met het tijdelijk secretariaat:

mevr. G. Plaisier-Wartenhorst tel: 313092

of stuur een e-mail: g.t.enl.plaisier@planet.nl

Als u belangstelling heeft kunt u natuurlijk ook op dinsdagavond bij ons langs komen op het Regthuys.

Schenkeningen aan de vereniging

-In de afgelopen periode ontvingen wij de volgende schenkingen waarvoor onze hartelijke dank.

-Van de heer G. de Vries:

Een boek over Grafstenen in de Ned. Herv. Kerk te Uitgeest. Deel 1 en deel 2.

-Van mevr. A. Schermer:

Fotoboek met foto's van Sinterklaasfeest.

-Van de Kloosterzusters Ursulinen uit Bergen:

Kopie Communicanten boek van de zusters Ursulinen te Uitgeest.

-Van de heer F. Zonneveld:

Oude regionale kaart genaamd 'Nieuwe Caart van Kennemerland'.

-Van de heer J. Baaij:

C.D. met foto's uit 'De Uitgeester' van 2007

-Van de heer J. Kol uit Castricum:

4 originele kadasterkaarten uit het jaar 1907 van de Heemskerker- en Uitgeesterbroekpolder.

-Van Mevr. M. van Barneveld:

Diverse scherven (o.a.) uit opgravingen, in de wijk De Koog te Uitgeest.

-Van mevr. T. Schuyt:

kalenderbladen met opnamen van dorpsgezichten van Uitgeest gemaakt van oude ansichtkaarten.

Subsidie Kooghuis

Helaas is het Kooghuis dit jaar niet in aanmerking gekomen voor restauratiesubsidie van het Rijk. Wij betreuren dit zeer omdat langer wachten eigenlijk niet kan en er voor het voortbestaan van het Kooghuis op deze historische plek moet worden gevreesd.

Diaochtend in de Zwaan

In maart werd er door Bank Beentjes een diaochtend in de Zwaan verzorgd met opnamen van Jan Schermer. Schermer heeft ons heel veel foto's en dia's geschonken met vooral veel prachtige plaatjes die hij heeft geschoten in en rondom Uitgeest.

Deze ochtend was een groot succes en er waren veel belangstellenden. Wegens dit succes is besloten dat er binnenkort weer een ochtend met foto's van Jan Schermer wordt georganiseerd. Dit gaat gebeuren op dinsdag 12 februari 2009 aanvang 10.00 uur.

De diaochtend wordt verzorgd door ons bestuurslid Bank Beentjes.

Koninginnedag woensdag 30 april 2008

Wederom kunnen wij terugkijken op een goed geslaagde koninginnedag.

De fototentoonstelling met voorjaarsfoto's van wijlen Jan Schermer trok weer veel belangstelling.

Daarnaast werden er verschillende jaargangen van het jaarboek de Huthgeest verkocht en we konden twee nieuwe leden inschrijven.

Open Monumentendag

Op 13 september jl. was de landelijke Open Monumentendag, die dit jaar in het teken van 'Sporen' stond.

Ook de vereniging Oud-Uitgeest was weer van de partij door haar onderkomen het Regthuys open te stellen voor het publiek. Er was een kleine tentoonstelling ingericht over archeologische vondsten die bij opgravingen in Uitgeest zijn gedaan.

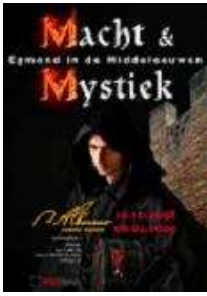
De stolpboerderij 'Waardenburg' op de kruising van Hogeweg en Dr. Brugmanstraat is verdwenen. Hiervoor in de plaats komt een appartementengebouw waarin oude elementen van de boerderij worden verwerkt.

Hierboven een foto van de sloop.

Tip

Een goed cadeau-idee voor de naderende feestdagen! Doe uw familie of vrienden een lidmaatschap cadeau van de Vereniging Oud-Uitgeest. Voor € 15.- per jaar ontvangt een lid het jaarboek de Huthgeest, twee nieuwsbrieven en een fraaie voorjaarsprent met afbeeldingen van oude Uitgeester dorpsfoto's.

Boeknieuws en tentoonstellingen:

Tentoonstelling 'Macht en Mystiek. Egmond in de Middeleeuwen' in het Stedelijk Museum van Alkmaar, Canadaplein 1
Nog tot 6 april 2009

Openingstijden:

Dinsdag –vrijdag 10.00 -17.00 uur.

Zaterdag-zondag 13.00 -17.00 uur

Gesloten op maandag, 1^e kerstdag en nieuwjaarsdag.

Website www.museumalkmaar.nl

Tentoonstelling: *Atlas Maior. De wereld van Blaeu.*
Met reden is de Atlas Maior opgenomen in de Canon van Nederland. Met zijn bijna zeshonderd kaarten in negen tot twaalf delen overtreft deze atlas in omvang, kwaliteit en geografische dekking alles wat er tot dan toe op dit gebied was verschenen.

Afdeling Bijzondere Collecties
Universiteitsbibliotheek Amsterdam,
Oude Turfmarkt 129.

Nog te bezichtigen t/m 23 november 2008

Geopend:

Van maandag tot vrijdag van 9.30-17.00 uur

Aards, betrokken en zelfbewust

Geschreven door Llewellyn Bogaers.

De verwevenheid van cultuur en religie in katholiek Utrecht. (1300-1600)

Wat betekenden cultuur en religie destijds voor gewone mensen?

Intensief archiefonderzoek plaatst het gemeenschapsleven en de alledaagse betekenis van kerk en religie in een nieuw licht.

Uitgever: Levend verleden.

ISBN 97890-90226910

Kosten € 19.95

Monnikenwerk

Voor de Stichting De Wielenmaker te Egmond – Binnen, centrum voor natuur- en milieueducatie, landschap en cultuurhistorie, maakte Peter Lassooy een studie van de ontwikkeling van het landschap en de invloed daarop van de monniken van de abdij van Egmond. Het boek bevat veel afbeeldingen van oude kaarten, etsen, gravures en schilderijen.

Aan de hand van kaarten en van een aantal wonderverhalen over het leven van Sint-Adelbert, patroon van de Egmondse abdij, probeert Lassooy het veranderende landschap van destijds in Noord-Kennemerland te reconstrueren.

Het boek bevat tevens een wandelkaart van het 'Monnikenpad', dat belangrijke historische plaatsen met elkaar verbindt.

Monnikenwerk is te koop op een beperkt aantal adressen waaronder de abdijwinkel, Vennewatersweg 27, Egmond-Binnen. Verder o.a. bij Landschap Noord-Holland en boekhandel Laan te Castricum.

De verkoopprijs is € 24.95

Zie ook: www.wielenmaker.nl

Het pauperparadijs

Door Susanna Jansen.

Aan de hand van haar eigen familiegeschiedenis beschrijft journaliste Susanne Jansen anderhalve eeuw Nederlandse armoede en wat daar aan gedaan werd, te beginnen met het heropvoedingsexperiment in Veenhuizen in Drenthe.

Jansen ontdekte dat haar overgrootmoeder in 1856 werd geboren in één van de drie grote gestichten in Veenhuizen. Hier probeerde men sinds 1823 wezen, landlopers, arme stadsgezinnen en andere arme sloebers via hard werken, maatschappelijk in het gareel te krijgen. Te verkrijgen bij de boekhandel.

Kosten € 17.95

ISBN 97890-50188210

Een aanrader !!!

Voor onderzoek naar voorouders in de dwangkoloniën Veenhuizen en de Ommerschans, of de vrije kolonie Frederiksoord, Willemsoord en Wilhelminaoord kunt u kijken in het digitale landloperarchief op Drenlias van het Drents Archief.

www.drentsarchief.nl

Tentoonstelling in het gemeentehuis:

Zoals u waarschijnlijk al heeft gezien staat er op de omslag van de Hutgheest 2008 een pentekening van het Kooghuis gemaakt door de Castricummer Wim de Goede. Deze in Uitgeest geboren kunstenaar heeft tot begin januari 2009 een tentoonstelling in het gemeentehuis van pentekeningen en aquarellen die hij onlangs maakte van diverse historische plekken en gebouwen in en om Uitgeest. Deze pentekeningen werden voor een deel ook afgedrukt in het blad 'de Kennemer' onder de rubriek pennenstreek.

Website: www.wimdegoede.nl

Cursusprogramma 2008-2009 van het Noord-Hollands Archief te Haarlem en het Regionaal Archief te Alkmaar

Er worden meerdere keren per jaar cursussen gegeven in het Noord-Hollands archief in Haarlem. De cursussen en workshops zijn bestemd voor iedereen die historisch onderzoek wil verrichten zonder dat er eisen gesteld worden aan de vooropleiding.

Voor meer informatie betreffende deze cursussen kunt u zich wenden tot:

Maaïke Hermes tel: (023) 5172700

e-mail: cursusha@noord-hollandsarchief.nl

Noord-Hollands Archief, Jansstraat 40 te Haarlem.

Cursussen door het Regionaal Archief te Alkmaar:
Cursus lezen van oud schrift, vanaf 30 september 2009
Cursus genealogie, in de maanden maart/april 2009.
Verdere inlichtingen over de cursussen worden verstrekt door:

Harry de Raat, tel. 072-5662624.

e-mail: regionaal@archieftealkmaar.nl

Regionaal Archief, Hertog Aalbrechtweg 5 te Alkmaar.

Genealogie

Wat zijn militieregisters?

Tot medio 1996 kenden we in Nederland de dienstplicht. Vrijwel iedere man moest het leger in om zijn militaire dienstplicht te vervullen. De registratie van dienstplichtigen vond plaats op hun 18^e jaar in de gemeente waar zij woonden. De registers waarin de

dienstplichtigen staan ingeschreven worden militieregisters genoemd. Dit zijn registers van een bepaalde lichting (jaar). De dienstplichtigen traden in hun twintigste levensjaar in dienst. Het korps van dienstplichtige militairen heette de Nationale Militie. Naast vrijwilligers bestond het korps uit ingelote dienstplichtigen. Tot 1898 kon iemand die was ingeloot zich laten vervangen door een remplaçant (plaatsvervanger). Vaak werd dit in een notariële akte vastgelegd. Bij een wetwijziging in 1898 werd dit stelsel afgeschaft en werd de persoonlijke dienstplicht ingevoerd. Ieder jaar registreerde het gemeentebestuur in het inschrijvingsregister mannen die in aanmerking kwamen voor de dienstplicht. Van deze inschrijvingsregisters werden alfabetische naamlijsten gemaakt. Een tweede exemplaar hiervan ging naar de militiecommissaris. Deze zorgde voor de loting. Tijdens de loting werd een lotingsregister aangelegd op het nummer van het lot van de ingeschrevene. Deze lotingsregisters gingen naar de militieraad die verzoeken om vrijstelling beoordeelde. Als bekend werd hoeveel dienstplichtigen er nodig waren, zorgde de Commissaris via de burgemeesters voor de oproeping van de lotelingen. Het lotingsysteem werd in 1938 afgeschaft.

Hoe vindt u een dienstplichtige?

De meeste militieregisters bevinden zich in de archieven van het provinciaal bestuur. Deze berusten in de rijksarchieven in de provincie. Bij de gemeenten en gemeente –en streekarchieven zijn vaak ook militieregisters bewaard gebleven. Over het algemeen is op elk register een alfabetische naamlijst op loting/dienstplichtige. Als u bijvoorbeeld een man zoekt die in 1880 is geboren, dan kunt u hem terugvinden in de gemeente waar hij woonde op 18 jarige leeftijd. U vindt hem dan in de registers van de lichting rond het jaar 1900.

Waar zijn nog meer stukken te vinden?

Certificaten tot 1912

Certificaten van militie bevinden zich tot 1912 in het archief van de Burgerlijke Stand, als bijlagen bij de huwelijksakten. Deze zijn openbaar. Elke man die in het huwelijk wilde treden, diende een verklaring te vragen aan de Commissaris van de Koningin, waaruit bleek dat hij ingeschreven stond in de registers van de Nationale Militie. In het certificaat staat vermeld of hij al dan niet in dienst is geweest en bij welk regiment. Voor verder onderzoek in de militaire stamboeken is het noodzakelijk om de naam van het regiment te weten. Vaak bevat het stuk ook een beschrijving van het uiterlijk van de loteling, waaronder kleur haar, kleur ogen, vorm gezicht en zijn lengte.

Militaire stamboeken vindt u in het Algemeen Rijksarchief in Den Haag over de periode 1813-1924.

